

PM - KOSTNADER PEDAGOGISK VERKSAMHET 2015

Sveriges kommuner redovisar årligen sina kostnader till SCB. Det sker genom det årliga räkenskapsammandraget. Redovisningen nedan bygger i huvudsak på officiell statistik från SCB och redovisar på de uppgifter som har lämnats för räkenskapsåren 2008 till och med 2015. Jämförelser med kommuner, län och riket genomförs i huvudsak mellan kommunala utförare.

INNEHÅLL

INNEHÅLL	1
SAMMANFATTNING	1
INLEDNING	2
KOSTNADER I FÖRSKOLA	2
KOSTNADER I GRUNDSKOLA	4
KOSTNADER I FÖRSKOLEKLASS	6
KOSTNADER I FRITIDSHEM.....	7
KOSTNADER I GRUNDSÄRSKOLA	8
KOSTNADER I GYMNASIESKOLA	9
KOSTNADER I GYMNASIESÄRSKOLA.....	11
KOSTNADER I VUXENUTBILDNING	12

SAMMANFATTNING

Rapporten nedan sammanställer kommunens kostnader för pedagogisk verksamhet i egen regi.

- Sammanlagd kostnad egen regi 2015: 525,6 miljoner kronor (+ 2,5 %)
- Sammanlagd kostnad för köp av platser annan utförare 2015: 109,6 miljoner kronor (+ 9 %)
- Den kommunala förskolan redovisade en lägre kostnad per inskrivet barn än den genomsnittliga kostnaden i länet och riket. Kommunens kostnader per inskrivet barn ökade i högre grad än den genomsnittliga ökningen i länet och i riket.
- Förskolans kostnader för lokaler och inventarier sjönk med närmare 25 %.
- Kostnaden per elev för de kommunala förskoleklasserna sjönk med 12 %.
- Kostnaderna för den kommunala grundskoleverksamheten ökade med 4 %. Verksamheten redovisade marginella volymförändringar.
- Kostnaden per grundskoleelev ökad något mer än den genomsnittliga ökningen i länet och i riket.
- Grundskolans kostnader för elevvård sjönk med 900 kronor per elev. Det motsvarar 2,2 mkr. Kostnaderna för läromedel ökade med 1400 kronor per elev.

- Nynäshamns kommun har de senaste åren haft en relativt hög kostnad per gymnasieelev i egen verksamhet. 2015 översteg den länets genomsnittliga kostnad med drygt 17 000 kronor per elev och år.
- Nynäshamns gymnasium har redovisat höga kostnader per elev för undervisning, lokaler och övrigt.
- Förskolans, grundskolans och gymnasieskolans nettokostnadsavvikelser är negativa. Det innebär att nettokostnaden är lägre än vad de strukturella förutsättningarna motiverar.

INLEDNING

Kommunens totala kostnader för den pedagogiska verksamheten i egen regi blev 525 639 000 kronor räkenskapsåret 2015. Det är en liten ökning med 2,5 % i jämförelse med 2014. Den sammanlagda volymförändringen är marginell. Sammanställningen bygger på Skolverkets redovisning i databasen SIRIS.

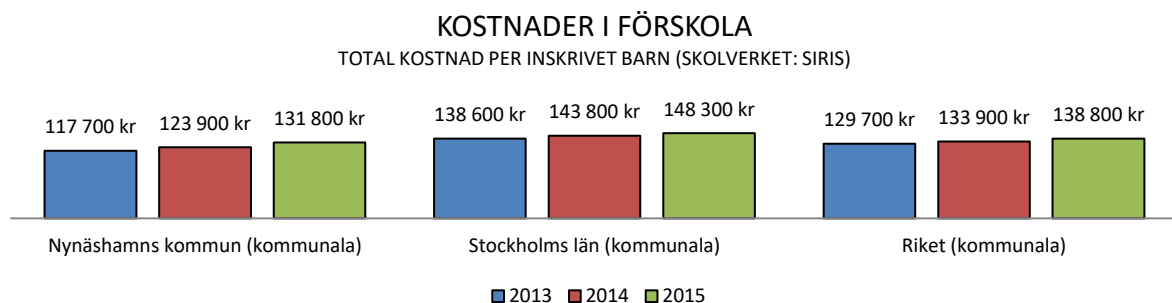
KOSTNADER PEDAGOGISK VERKSAMHET (EGEN REGI)

	Förskola	Pedagogisk omsorg	Förskoleklass	Grundskola	Fritidshem	Grund-särskola	Gymnasie-skola	Gymnasi-särskola	Vuxen-utbildning (gru+gym)	Svenska för invandrare	Särskild utbildning för vuxna
Kostnad 2015	148 880 000 kr	3 230 000 kr	12 827 000 kr	221 348 000 kr	42 233 000 kr	18 827 000 kr	51 728 000 kr	11 270 000 kr	10 625 000 kr	4 467 000 kr	204 000 kr
Andel	28,32%	0,61%	2,44%	42,11%	8,03%	3,58%	9,84%	2,14%	2,02%	0,85%	0,04%
Barn/elever	1 130	28	293	2 443	1 214	41	414	26	273	--	--
Kostnad 2014	137 168 000 kr	3 920 000 kr	13 537 000 kr	212 768 000 kr	38 563 000 kr	21 235 000 kr	57 885 000 kr	12 094 000 kr	9 725 000 kr	4 894 000 kr	1 012 000 kr
Andel	26,75%	0,76%	2,64%	41,49%	7,52%	4,14%	11,29%	2,36%	1,90%	0,95%	0,20%
Barn/elever	1 107	31	272	2 440	1 198	44	449	30	282	--	--
Kostnadsförändring	8,5%	-17,6%	-5,2%	4,0%	9,5%	-11,3%	-10,6%	-6,8%	9,3%	-8,7%	-79,8%
Volymförändring	2,0%	-9,7%	7,5%	0,1%	1,3%	-7,9%	-7,8%	-13,3%	-3,2%		

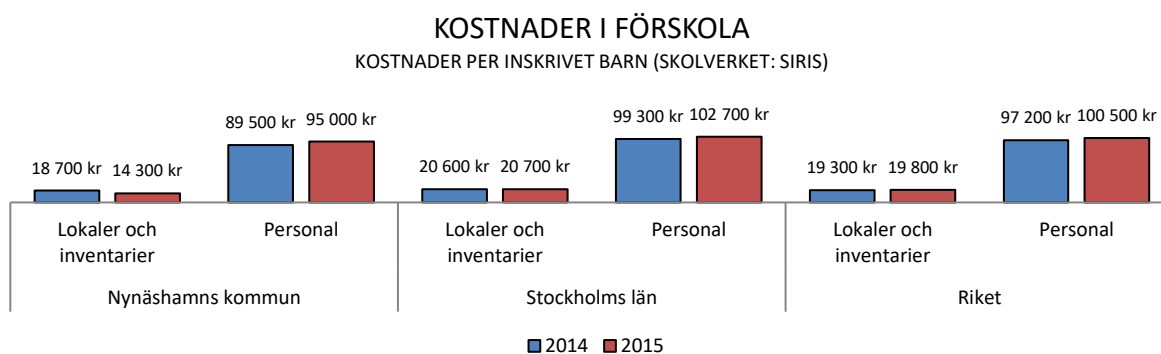
KOSTNADER I FÖRSKOLA

Kommunens totala kostnader för egen verksamhet (förskola) blev 148 880 000 kronor 2015. Det är en ökning med drygt åtta procent i jämförelse med föregående år och den är något större än den genomsnittliga ökningen i länet och riket. Kostnaden avser allt från personal och lokaler till förskolans del i kommungemensamma kostnader som fördelas ut per verksamhet. Antalet inskrivna barn ökade med 23 stycken, vilket motsvarar cirka två procent.

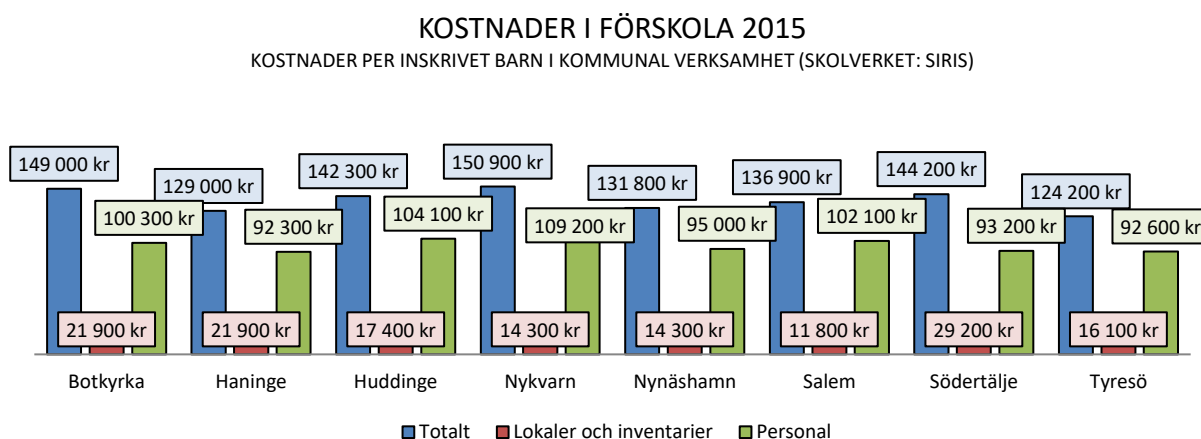
Nynäshamns kommun har under flera år haft en lägre kostnad per inskrivet barn i förskolan än den genomsnittliga kostnaden i länet och i riket. Kommunens kostnad per elev ökade med sex procent i jämförelse med 2014. Ökningen är dubbelt så stor som ökningen för både länet och riket.

I den officiella statistiken bryts kostnaderna ner i följande poster. Kostnaderna för lokaler och inventarier sjönk med närmare 25 %. Detta uppmärksammas i räkenskapsammandraget.

Även i jämförelse med övriga kommuner i Södertörnssamarbetet hade Nynäshamns kommun relativt låga kostnaderna per inskrivet barn 2015. En viss spridning redovisas mellan kommunerna. Den totala kostnaden per barn skiljer med närmare 27 000 kronor och kostnaderna för personal skiljer med närmare 17 000 kronor mellan kommunerna med den högsta respektive lägsta redovisade kostnaden.

Utöver redovisade kostnader för egen verksamhet köpte kommunen platser i förskolan hos annan huvudman för drygt 21 miljoner kronor 2015.

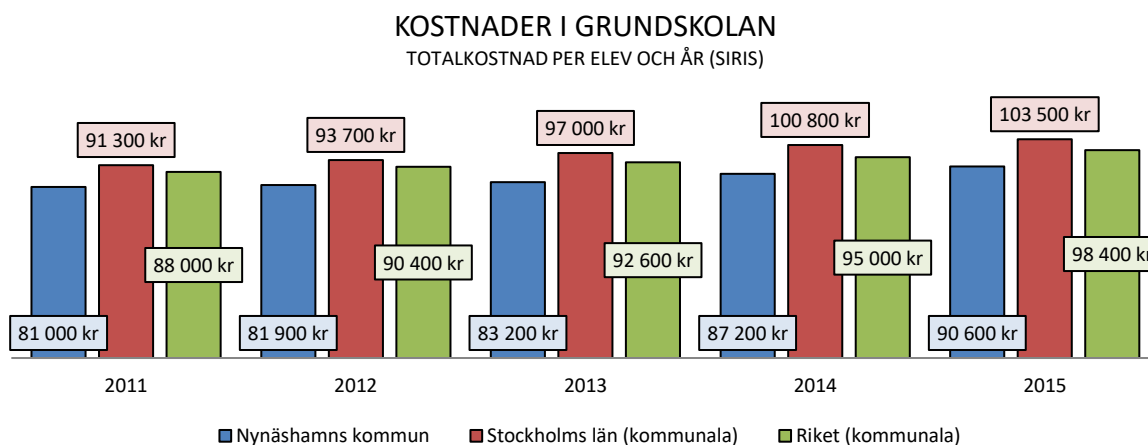
Kommunens totala kostnader för pedagogisk omsorg i egen regi blev drygt 3,2 miljoner kronor 2015. Det motsvarar 115 400 kr per inskrivet barn. Utöver dessa kostnader köpte kommunen platser hos annan huvudman för knappt 2,5 miljoner kronor.

Från och med räkenskapsåret 2015 redovisar KOLADA en nettokostnadsavvikelse för förskolan. Den jämför kommunens nettokostnad och referenskostnad (standardkostnad) med en referenskostnad för riket. En negativ avvikelse innebär att kommunens kostnader är lägre än den förväntade kostnaden med hänsyn till de strukturella förutsättningarna. Nynäshamns kommun har en negativ avvikelse på 5,7 %.

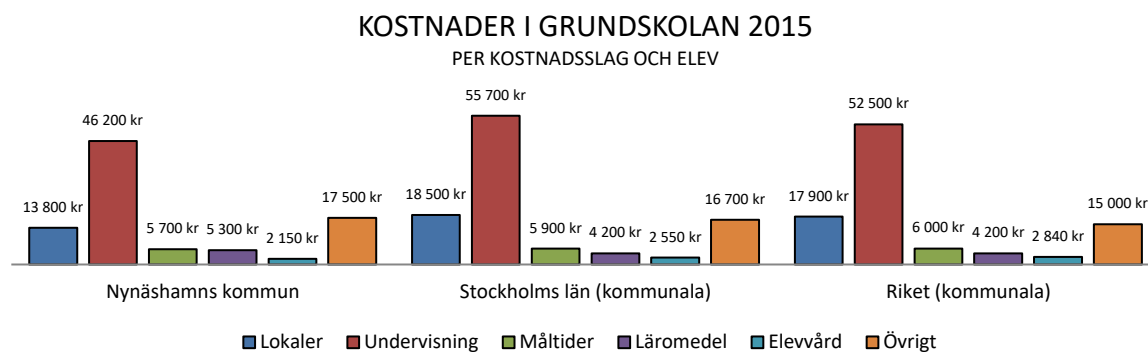
KOSTNADER I GRUNDSKOLA

Grundskolan är barn- och utbildningsnämndens största verksamhet. För 2015 redovisade Nynäshamns kommun en total kostnad för egen verksamhet på drygt 221 348 000 kronor. Det är en kostnadsökning med cirka fyra procent i jämförelse med 2014.

I motsats till större elevkullar i länet och i riket var antalet elever i det närmaste oförändrat i Nynäshamns kommun. Det ger en kostnadsökning per elev som motsvarar den totala kostnadsökningen på knappt fyra procentenheter. Det är en dryg procentenhet högre än kostnadsökningen i länet och marginellt högre än rikets.

SCB:s statistik över kostnader bryts ned i flera poster enligt diagrammet nedan.

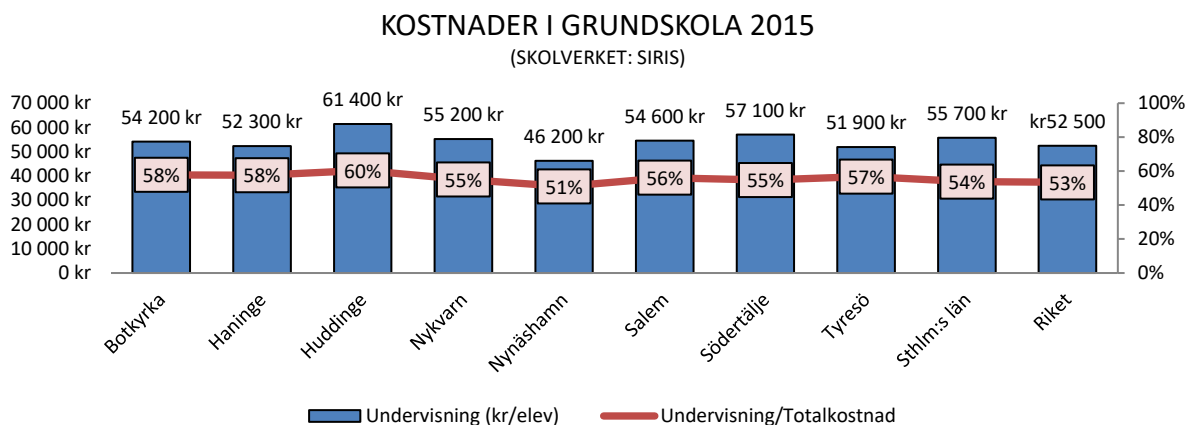
Inför räkenskapsammandraget publicerar SCB instruktioner för insamlingen. Av dessa framgår hur kommunerna ska fördela sina kostnader i redovisningen. Undervisning avser bland annat kostnader för lärare och annan pedagogisk personal, skolans rektor och andra anställda med ledningsuppgifter, samt stödåtgärder till elever. Under posten övrigt redovisas exempelvis kostnader för skolornas egen administration, kostnader för kompetensutveckling, kostnader för studie- och yrkesvägledning samt kostnader för personal som finns i verksamheten men inte har ett pedagogiskt uppdrag, exempelvis skolvårdar och elevassistenter. Till övriga kostnader fördelas även grundskolans del av kommunens övergripande kostnader. SCB:s instruktioner bör garantera viss likvärdighet i redovisningen.

Kommunen redovisar relativt stora förändringar per kostnadslag i jämförelse med 2014. Störst förändringar redovisas för läromedel (+ 36 %) och elevvård (- 30 %).

Kostnader per elev i grundskolan (Nynäshamns kommun)

	Totalt	Lokaler	Undervisning	Måltider	Läromedel	Elevvård	Övrigt
2013	83 200 kr	13 600 kr	40 400 kr	5 100 kr	3 700 kr	2 850 kr	17 600 kr
2014	87 200 kr	14 100 kr	41 900 kr	5 100 kr	3 900 kr	3 050 kr	19 100 kr
2015	90 600 kr	13 800 kr	46 200 kr	5 700 kr	5 300 kr	2 150 kr	17 500 kr

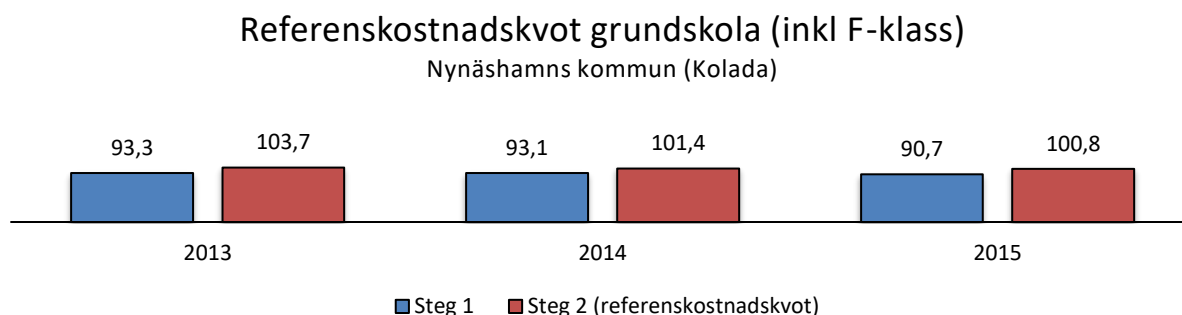
Kommunens undervisningskostnader är relativt låga i relation till den totala kostnaden per elev.

Utöver redovisade kostnader för egen verksamhet köpte kommunen plats i grundskola hos annan huvudman för drygt 20,4 miljoner kronor 2015.

Det är det svårt att jämföra kommuners kostnader rakt av utan att ta hänsyn till strukturella skillnader. Inom ramen för den kommunala kostnadsutjämnningen beräknas en standardkostnad/referenskostnad¹ för grundskolan². Här inkluderas även förskoleklassen. I grundskolemodellen tas hänsyn till åldersstruktur, elever med utländsk bakgrund samt små skolor och behov av skolskjuts. SCB redovisar jämförelser mellan kommunernas nettokostnader och standardkostnader.

Jämförelsen görs i flera steg. I första steget (1) jämförs kommunens nettokostnad/invånare med en referenskostnad/invånare för riket. I nästa steg (2) jämförs kommunens referenskostnad/invånare med rikets. I båda stegen beräknas ett index där riket har index 100.

För år 2015 gäller att kommunens nettokostnader/invånare för grundskolan motsvarade 90,7/100 av rikets genomsnittliga kostnader. Enligt systemet för kommunal utjämnning (steg 2)

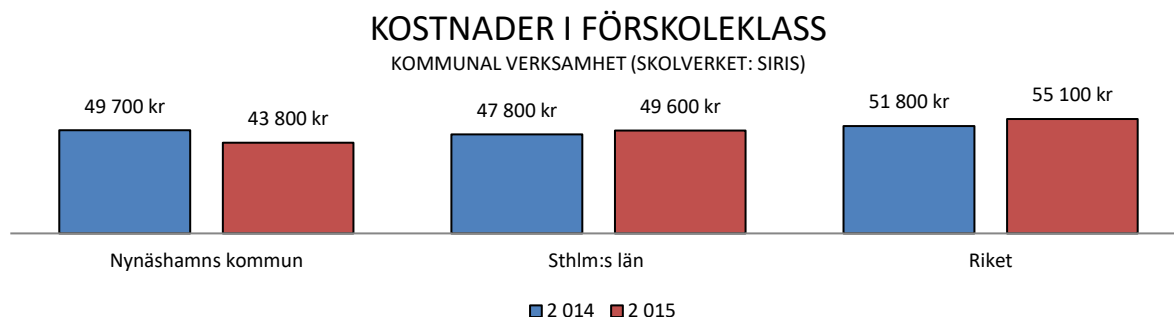
¹ Standardkostnaden är den kostnad som kommunen skulle ha om man bedrev verksamheten på en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå och med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämnningen

² Här avses hemkommun Nynäshamn (Kostnader för alla folkbokförda grundskoleelever)

skulle däremot kommunens kostnader överstiga rikets något med 100,8/100. En jämförelse mellan dessa två indextal visar kommunens nettokostnadsavvikelse. Åren 2013 till 2015 har avvikelsen från standardkostnaden varit negativ och legat mellan åtta och tio procent. Detta innebär att Nynäshamns kommun de senaste tre åren har haft lägre kostnader/invånare för grundskolan än den förväntade kostnaden med hänsyn till kommunens strukturella förutsättningar.

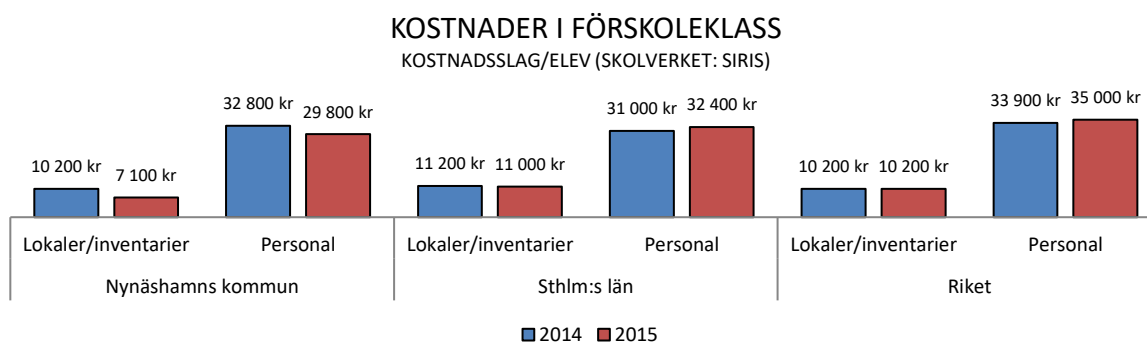
KOSTNADER I FÖRSKOLEKLASS

Den totala kostnaden för förskoleklassen (egen verksamhet) 2015 var 12 827 000 kronor. Den totala kostnaden per elev i förskoleklass sjönk med omkring tolv procentenheter. Såväl länet som riket redovisar däremot kostnadsökningar med som mest drygt sex procent.

Kommunens kostnadsförändringar finns representerade för båda kostnadsslagen som särredovisas.

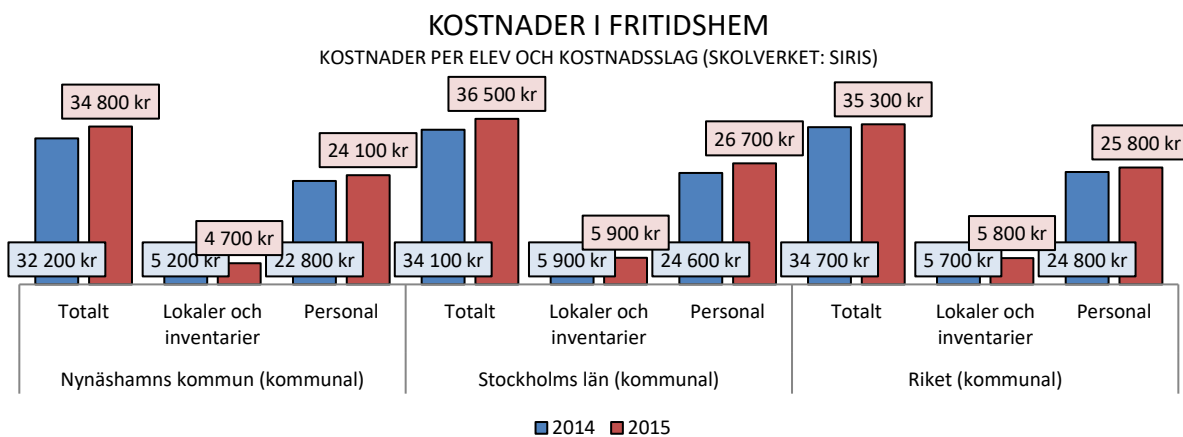
I räkenskapsammandraget uppmanas till kommentarer avseende kostnadsminskningen för lokaler och inventarier.

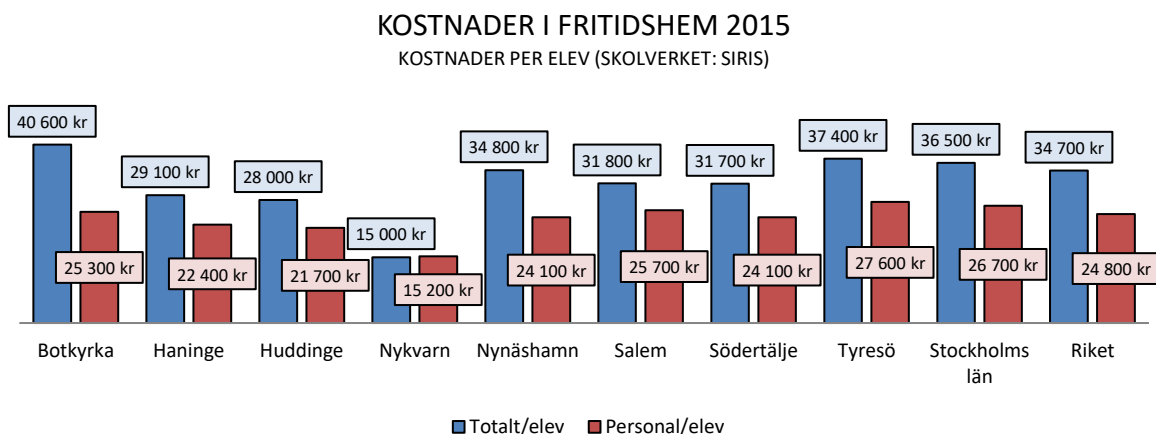
Utöver redovisade kostnader för egen verksamhet köpte kommunen förskoleklassplatser hos annan huvudman för drygt 1,2 miljoner kronor 2015.

KOSTNADER I FRITIDSHEM

Den totala kostnaden för kommunens egen fritidshemsverksamhet 2015 var drygt 42 233 000 kronor. Det är en ökning med närmare tio procent i jämförelse med föregående år. Personalkostnaderna utgjorde den största delen av kostnaderna och uppgick till 29,2 miljoner kronor. En ökning med 17 inskrivna elever motiverar endast en liten del av den totala kostnadsökningen. Det har medfört en högre kostnad per inskriven elev.

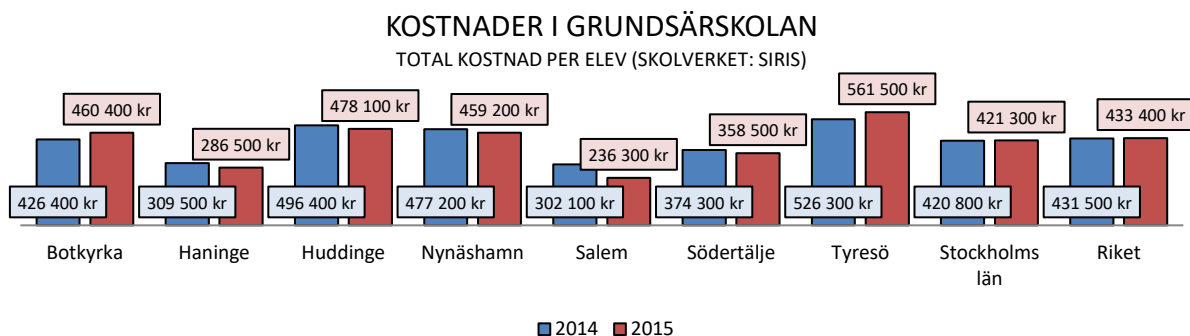
Kostnaderna per elev i fritidshem varierade stort bland Södertörns kommuner 2015.

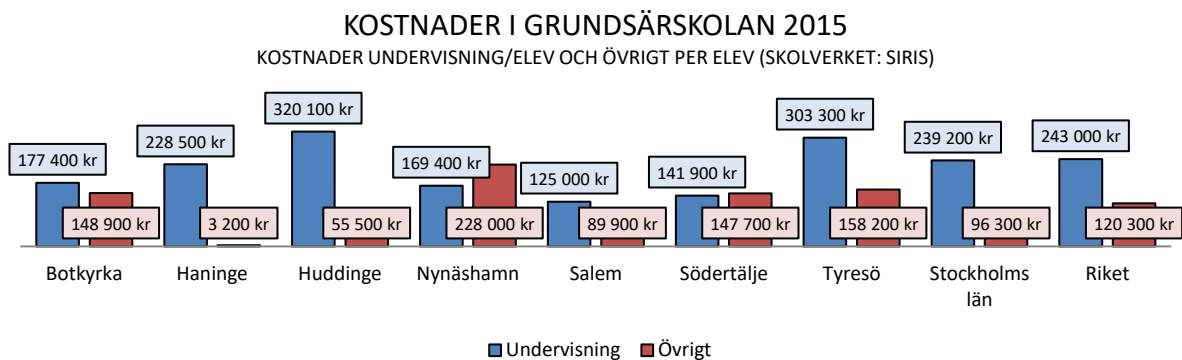
Utöver redovisade kostnader för egen verksamhet köpte kommunen fritidshemsplatser hos annan huvudman för drygt 2 617 000 kronor 2015.

KOSTNADER I GRUNDSÄRSKOLA

Den totala kostnaden i grundskolan (egen verksamhet) 2015 var knappt 18 827 000 kronor. Det är en minskning med drygt 13 procent i jämförelse med föregående år. Elevantalet minskade med några individer. Även kostnaden per elev sjönk något.

Det är stora skillnader i kommunernas redovisning. Nedan redovisas kostnader för undervisning och övrigt. Här finns det anledning att tro att kommunerna redovisar personal i sarskolan något olika. Nynäshamns kommun har en mycket hög övrig kostnad. En stor del av denna kostnad är personal som inte räknas som lärarpersonal, exempelvis elevassistenter.

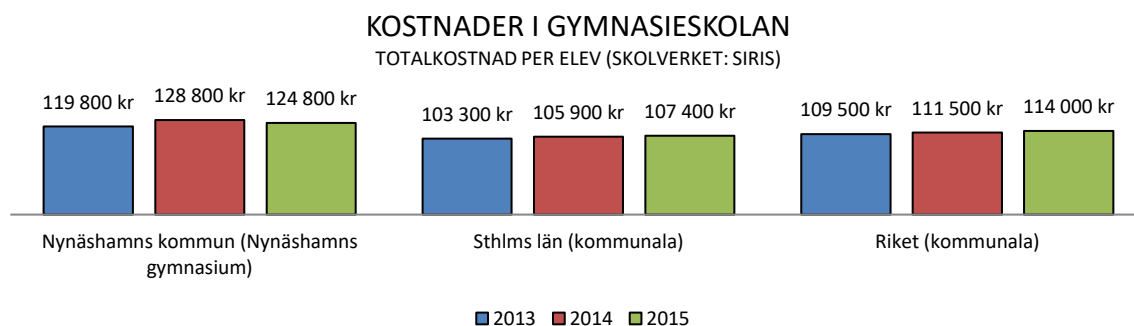

Kommunen köpte inte någon plats i grundskolan hos annan huvudman 2015.

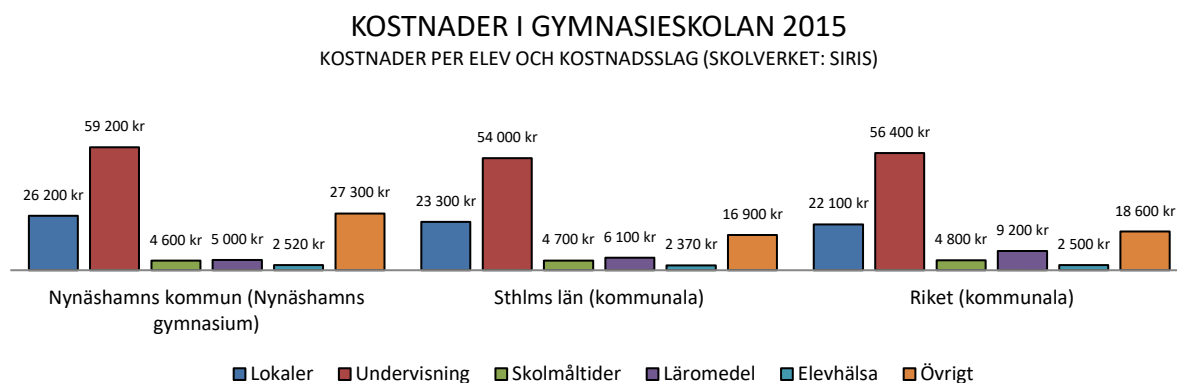
KOSTNADER I GYMNASIESKOLA

De totala kostnaderna för den kommunala gymnasieskolan i Nynäshamns kommun var närmare 51 728 000 kronor 2015. Det är en minskning med omkring 10 procent i jämförelse med föregående år. Antalet elever sjönk med omkring åtta procent³.

Kommunens egen gymnasieverksamhet har redovisat relativt höga kostnader per elev de senaste åren i jämförelse med Stockholms län och riket. Den relationen kvarstår 2015 även om skillnaderna har jämnats ut något.

SCB:s statistik över kostnader bryts ned i flera poster.

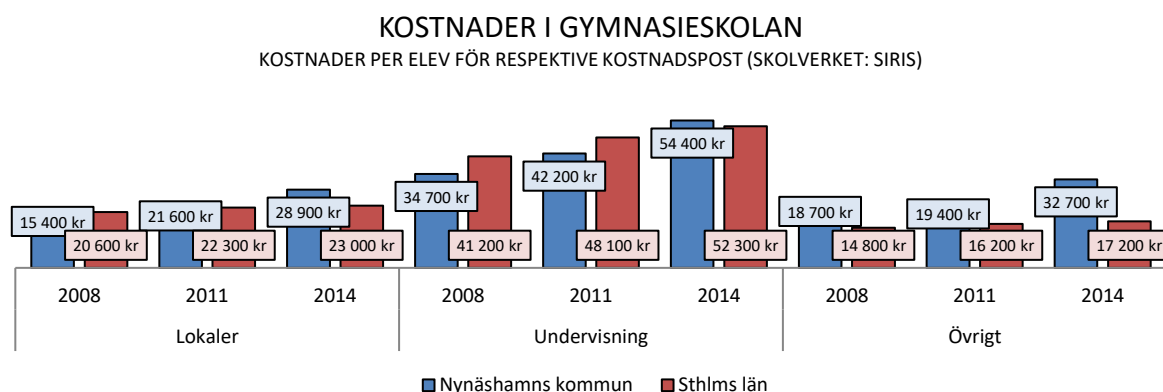

En av Nynäshamns gymnasiums stora ansträngningar har varit att anpassa gymnasieskolans organisation (personal och lokaler) efter de elevminskningar som har varit. På mindre än tio år har elevantalet halverats. I diagrammet nedan redovisas hur kostnadsutvecklingen för perioden 2008 – 2014 har påverkats. Lokalkostnaderna per elev fördubblades i det närmaste. Undervisningskostnaderna per elev ökade med närmare 60 %. Värt att notera är även de stora variationerna för posten *Övrigt*. Under posten *övrigt* redovisas exempelvis kostnader för skolornas egen administration, kostnader för kompetensutveckling, kostnader för studie- och yrkesvägledning samt kostnader för personal som finns i verksamheten men inte har ett pedagogiskt uppdrag, exempelvis skolvårdar och elevassistenter. Till övriga kostnader fördelas även gymnasieskolans del av kommunens övergripande kostnader, såväl förvaltnings- som kommungemensamma.

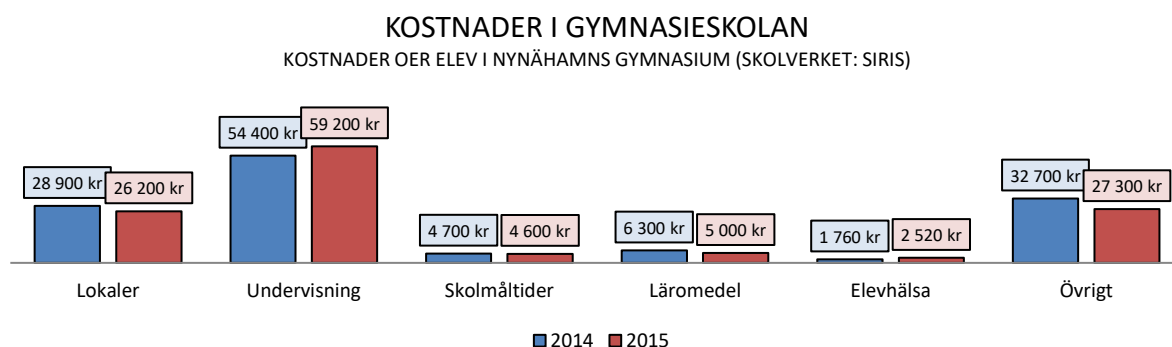
Diagrammet redovisar för jämförelsen skall också det genomsnittliga värdet för de kommunala gymnasieskolorna i Stockholms län. Den genomsnittliga ökningen i länet för perioden 2008 – 2014 är betydligt lägre. Undervisning är den post som har ökat procentuellt

³ Antalet elever beräknas som ett snitt värde mellan elevantalet den 15 oktober redovisningsåret och den 15 oktober året innan. Räkenskapsåret inleds och avslutas i olika läsår.

mest.

Nynäshamns gymnasium redovisar även relativt stora förändringar inom flera kostnadsslag i jämförelsen mellan åren 2014 och 2015. Kostnaderna för elevhälsa och läromedel visar störst relativa förändringar.

Inför räkenskapsammandraget publicerar SCB instruktioner för insamlingen. Av dessa framgår hur kommunerna ska fördela sina kostnader i redovisningen. SCB:s instruktioner bör garantera viss likvärdighet i redovisningen. Trots detta är det stora differenser i kostnader mellan kommunerna. Det gäller för både totalkostnader och för respektive kostnadsslag. Skillnaderna väcker frågan om dessa i någon mån kan härledas till kommunernas redovisningar och inte enbart till reella skillnader i kostnader. Ekerö kommun har exkluderats ur jämförelsen. En liten egen verksamhet har medfört svårtolkade värden i statistiken.

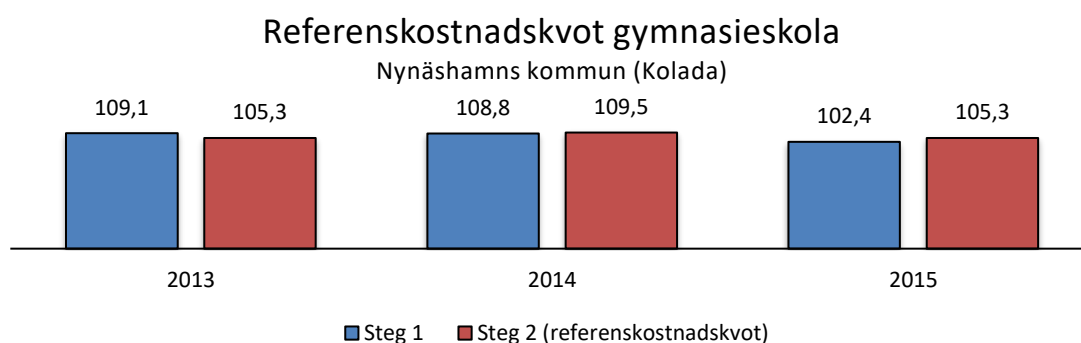
KOSTNADER I GYMNASIESKOLAN 2015 (STHLM:s LÄN)

	Lokaler	Undervisning	Skolmältider	Läromedel	Elevhälsa	Övrigt
Lägsta kostnad/elev i länet	13 900 kr	31 300 kr	2 100 kr	3 200 kr	1 330 kr	10 300 kr
Genomsnittlig kostnad/elev i länet	23 300 kr	54 000 kr	4 700 kr	6 100 kr	2 370 kr	16 900 kr
Högsta kostnad/elev i länet	43 600 kr	76 500 kr	7 600 kr	13 800 kr	4 210 kr	33 400 kr

Utöver redovisade kostnader för egen verksamhet köpte kommunen platser i gymnasieskolan hos annan huvudman för 56,8 miljoner kronor 2015.

I likhet med övriga verksamheter är det svårt att jämföra kommuners kostnader rakt av utan att ta hänsyn till strukturella skillnader. Inom ramen för den kommunala kostnadsutjämnningen beräknas en referenskostnad/standardkostnad⁴ med hänsyn till kommuners strukturella förutsättningar även för gymnasieskolan. De beräknas på all gymnasieverksamhet, inklusive elever i annan gymnasieskola. Gymnasiemodellen tar hänsyn till åldersstruktur, bebyggelsestruktur och elevernas programval. På samma sätt som visats ovan redovisar SCB jämförelser mellan kommunernas nettokostnader och referenskostnader.

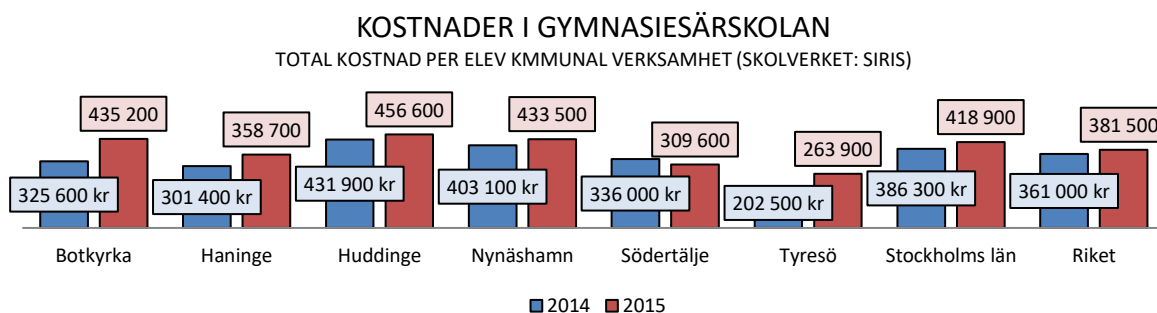
Jämförelsen görs i flera steg. I första steget (1) jämförs kommunens nettokostnad/invånare med en referenskostnad/invånare för riket. I nästa steg (2) jämförs kommunens referenskostnad/invånare med rikets. I båda stegen beräknas ett index där riket har index 100.

För år 2015 gäller att kommunens nettokostnader/invånare för gymnasieskolan motsvarade 102,4/100 av rikets genomsnittliga kostnader. Enligt systemet för kommunal utjämnning (steg 2) förväntades kommunens kostnader överstiga rikets med 105,3/100. En jämförelse mellan dessa två indextal visar kommunens nettokostnadsavvikelse. Nynäshamns kommuns nettokostnadsavvikelse är -2,7 %, vilket innebär att kostnadsnivån för räkenskapsåret 2015 är något lägre än vad kommunens strukturella förutsättningar motiverade.

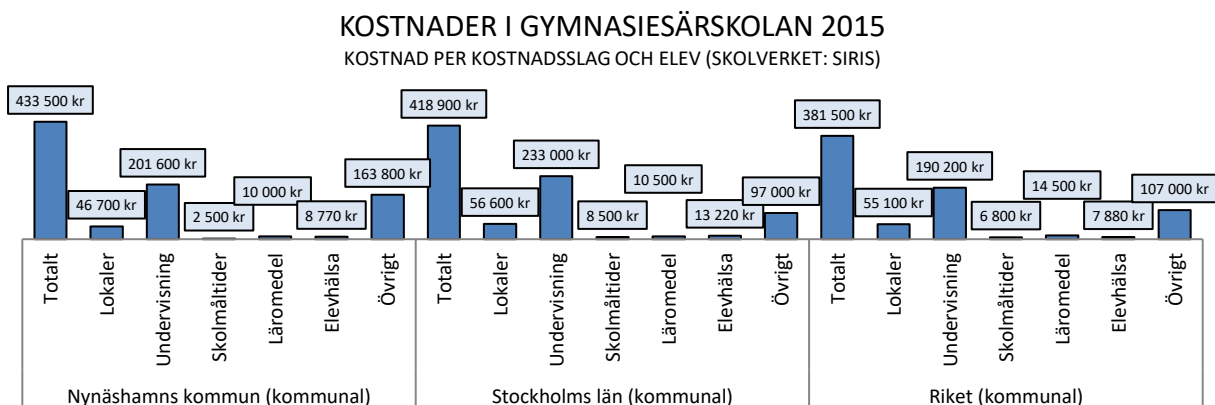
KOSTNADER I GYMNASIESÄRSKOLA

Den totala kostnaden 2015 för gymnasiesärskolan i Nynäshamns kommun (egen verksamhet) var 11 270 000 kronor. Det är en minskning med cirka en miljon kronor i jämförelse med föregående år. Kostnaden för undervisning uppgick till drygt fem miljoner kronor. Kostnaden per elev ökade något 2015 i jämförelse med 2014. Elevantalet sjönk med fyra individer.

⁴ Standardkostnad – se fullständig definition i avsnittet om kostnader i förskola

Diagrammet nedan redovisar hur kostnaderna inom gymnasiesärskolan fördelade sig 2015. I posten övrigt ingår bland annat kostnader för elevassistenter.

Utöver redovisade kostnader för egen verksamhet köpte kommunen platser i gymnasiesärskolan hos annan huvudman för 3 385 000 kronor 2015.

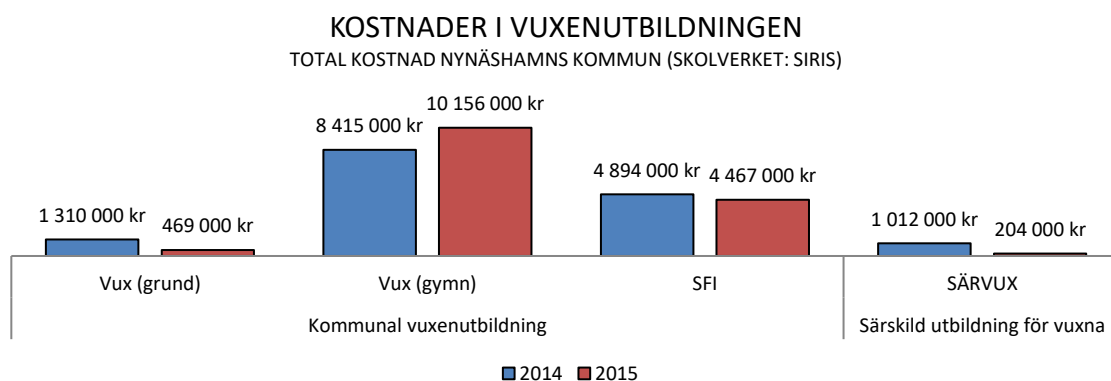
KOSTNADER I VUXENUTBILDNING

Nedan redovisas kostnaderna för den kommunala vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. Den kommunala vuxenutbildningen omfattar tre delar.

- Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå
- Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

Den totala kostnaden för vuxenutbildningen (egen verksamhet) 2015 var 15 296 000 kronor. Det är en marginell minskning i förhållande till 2014. Här avses alla skolformer inklusive särskild utbildning för vuxna.

En större del av de totala kostnaderna för vuxenutbildningen avser den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå.

Kostnaderna fördelas per elev. Diagrammet nedan avser kostnaderna för kommunal vuxenutbildning, på grundläggande och gymnasial nivå.

KOSTNADER I VUXENUTBILDNINGEN 2015 (KOMMUNAL VERKSAMHET)

	Vux (grund)		Vux (gymn)	
	Elever	Kostnad/elev	Elever	Kostnad/elev
Botkyrka	333	30 200 kr	5	1 735 300 kr
Haninge	145	53 500 kr	592	39 800 kr
Huddinge	246	70 000 kr	201	43 000 kr
Nynäshamn	72	6 500 kr	201	50 600 kr
Salem	19	56 800 kr		
Södertälje	332	32 800 kr	60	174 100 kr
Tyresö	130	29 500 kr	464	44 900 kr
Stockholms län	2 194	46 600 kr	4 411	77 600 kr
Riket	14 512	51 000 kr	54 472	58 200 kr

Redovisningen delas upp i flera kostnadsposter. Dessa fördelas på antalet elever, vilket möjliggör vissa jämförelser mellan huvudmännen. Nedan redovisas flera av dessa poster.

KOSTNADER I VUXENUTBILDNINGEN 2015 (KOMMUNAL VERKSAMHET)

	VUX (Grund)				VUX (Gymn)			
	Lokaler	Undervisning	Lärverktyg	Övrigt	Lokaler	Undervisning	Lärverktyg	Övrigt
Nynäshamns kommun	1 800 kr	1 300 kr	.	3 400 kr	6 600 kr	38 900 kr	-400 kr	5 600 kr
Stockholms län	6 200 kr	23 700 kr	900 kr	15 600 kr	5 800 kr	49 000 kr	1 100 kr	21 500 kr
Riket	7 300 kr	28 300 kr	1 700 kr	13 400 kr	7 900 kr	31 000 kr	2 500 kr	16 800 kr

Kostnader för undervisningen rymmer kostnader för skolans rektor och andra anställda med ledningsuppgifter, skolans undervisande personal, stödåtgärder till elever, arbetslivsorientering, kompetensutveckling av personalen och liknande kostnader. I kostnader för lokaler och inventarier ingår underhåll, städning och kostnader för vaktmästare avseende fastighetsskötsel. I posten övrigt ingår bland annat kostnader för administration och studie- och yrkesvägledning. Här ingår även de övergripande kostnader som fördelas mellan de kommunala verksamheterna.

Kostnaderna för utbildningen i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna bryts inte ned i enskilda kostnadsposter.

Utöver redovisade kostnader för egen verksamhet köpte kommunen kommunal vuxenutbildning hos annan huvudman för 1 462 000 kronor 2015.